

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1866

Caput I. Beati Adalberonis illustres parentes et consanguinei: pia pueritia:
institutio primo Herbipoli, deinde Parisiis: redditus Herbipolim: ad
episcopatum evectio: secessus Lambacum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
ANONYMO.

siderum rimati sunt; terrarum spatia, et cætera
hominibus incognita sollertia investigatione per-
didicerunt.

Sic sua gentiles studuerunt facta poeta
Grandisonis pompare *g* modis, tragicoque
boatu;

g et ritu magistro *h*, pulchra mendacia sua, pa-
rum posteritati profutura, pulchris ænigmatum
adumbrare et includere figuris. Alii res gestas
h regumque, ducumque, et tristis bella, ceteras-
que mundi vanitates et lenocinia operose con-
scripterunt, et proinde nil aliud, nisi laudes
humanas meruerunt, ad postremum vero spes
suis fabulis, animas tumulis tribuerunt.

i 3 Laudamus veteres, sed nostris utimur an-
nis.

j Cur miseri Christiani salutem, quam operatur
Deus in medio terra seculis eos, immo in eis,
gratiasque sanitatum, quas indies et vident et
experiuntur, turpi et inertii somno desidiae et
incuriae depresso, negligenter æterna moluntur
k oblivione tumulare, quas ipse vult ad laudem
nominis sui toti mundo radiare? Sed, quia ge-
neratio præterit, et generatio advenit, ne vo-
lubilibus annorum curriculis desidiosa, qua-
istiis temporis facile subrepit hominibus, ne-
gligentia posteritas post successura oblivioni
l tradat originem Lambacensis cenobii, funda-
tores ejus, quibus summam et æternam debe-
mus reverentiam, insuper signa et miracula;
virtutesque sanitatum, quibus misericordia Do-
mini, qua plena est terra, tumulum beati patris
nostri, episcopi Adalberonis, illustravit, dignum
posterioris commendare duximus *i*, ne isto terri-
bili multemur elogio: « Qui ignorat, ignorabi-
tur *k*. » Et Propheta: « Væ mihi, quia tacui *l*. »
Digne enim in memoriam vertitur hominum,
qui ad gaudium transit angelorum.

B ANNOTATA.

a Ad Hebreos cap. 13, v. 8. Jesus Christus
heri et hodie: ipse et in secula.

b Apocalyp. cap. 7, v. 9.

c Ad Roman. cap. 11, v. 4.

d Joannes abbas Lambacensis habet: Ponens
numerum finitum pro infinito.

e Idem: Quæ ibi omissa, ea viri illustres,
flores etc.

f Idem omisit: Quidam ex eis.

g Idem: Ornare.

h Idem: Magnifico.

i Hic unus ex locis est, ex quibus § 1 conclusi,
hujus Vita scriptorem fuisse monachum Lam-
bacensem, euodem etiam esse auctorem Libelli mi-
raculorum, quem post hanc Vitam recensebat.

k Epist. 1 ad Cor. cap. 14, v. 38: Si quis
autem ignorat, ignorabitur.

l Isaæ cap. 6, v. 3.

CAPUT I.

**Beati Adalberonis illustres
parentes et consanguinei:
pia pueritia: institutio
primo Herbipoli, deinde
Parisiis: redditus Herbi-
polim: ad episcopatum eve-
ctio: secessus Lambacum.**

*I*gitur *a*, sicut veridica veteranorum tradit
assertio, erat quidam comes, Arnoldus *b* no-
mine, qui castrum opinatissimum in Lamba-
censi loco, sicut ipse situs curiosos inspectores
edocet, juxta fluvium, cui vocabulum Truna *d*,
inhabitabat; ubi vectigalia et tributa secundum
antiquam legem a transeuntibus solvebantur,
quæ et posteris inibi commorantibus legitimo
jure, quo ad se transmisa erant, reddenda re-
liquebat, licet modo per incuriam intermissa
sint. Hic ex Regila nobili uxore, ex Francia
Orientali oriunda, plures suscepisse filios fer-
tur, de quibus nunc non est dicendum per singula;
paucos tamen propter seriem narrationis
prosequi, non contemnenda cogit nos ratio.
Habebat filium, nomine Gotfridum, dignitate
marchionem, virum strenuum et fortem, virum
rebus bellicis aptissimum, crebris præliorum
successibus fortunatum, qui, ut decuit juvenile
decus,

Gaudet equis, canibus *e*, et aprici gramine
campi,

f 5 Cujus ditioni cum redditibus circumiacen-
tibus serviebat Putina, urbs inclita et famosa,
quæ quasi metropolis et mater civitatum versus
Pannionam ad Australem plagam ad arcendos
hostiles Pannoniorum incursum et devastaciones
antiquitus constituta fuit *f*. Magne etiam nobi-
litatis et ingenuitatis secundum seculi dignita-
tem habebat filiam *g*, quæ nupsit Ekkeberto
comiti, cuius castrum, Niwenbure *h* dictum, in
ora Eni fluminis est situm. Huic post felicem
fratrum excessum in sortem dotis urbs Putina
cum omnibus ad se pertinentibus cecidit.

g 6 Beata itaque Regila, benedictionibus dul-
cedinis præventa, de benedictionibus concepit
et peperit filium, Adalberonem dictum *i*, be-
nedictum a Domino fructum, in quo benedi-
cenda fuit omnis tribus et parentela sua, utpote
qui de stirpe sancta descendisset. De radice
enim bona nascitur omne bonum. Mox mirum
in modum Filius sapientia gloria ceperit esse pa-
tris, gradatim de virtute in virtutem ascendas,
seculi blandimenta despiciens, Christo rectore.
Christo duce, sic transiens per bona tempora-
lia, ut non amitteret æterna. Necdum tamen
emensis infantiae anni, igne Sancti Spiritus
spirans, anhelare non desit, ad regnum vitæ
perpetui, omnia regna mundi et gloriae eorum
parvi pendens, sparctias diaboli impolluto calle
transiens, sacramenta militaria execrans, totum
se arbitrio Domini et voluntati mancipans.

h 7 Pater autem pius, considerans piam et irre-
vocabilem

D

*Ez Arnoldo
et Regila na-
tus Adalbero,
Gotfridum
virum bellis-
cosum,*

*a**b**c**d*

*fratrem ha-
buit, sororem
Ekkeberto co-
mili nuptam;*

*f**g**h*

*ipse etiam
puer, pietati
adductus,*

i

A vocabilem in Filio constantiam, veritusque Dei incurgere offensam, si eum a bono retraheret proposito, communicato cum suis senioribus et sanioribus consilio, Filium suum, primae etatis flore nitentem, Heripolim usque perduxit, eumque, secundum quod canonum et decretorum edocent scita, Deo, et Sanctis ibidem quiescentibus, in aeternum militaturum obtulit; addito, quo in Franconia abundabat, patrimonio, sub pontificis, qui tunc cathedrali Heripolensi praefuit, k sub cleri plebisque testimonio. Ad rudimenta litteralia dispositus in brevi spiritu sapientiae et intellectus adeo affatus est imbutus, ut omnes mirarentur super doctrina et responsis ejus. Ubi vero annos adolescentiae intravit, cum consilio, convivientia auctoritateque pontificis sui, assumptis aliquibus sodalibus, Parisius pervenit; ubi tunc, sicut et nunc, omnium floruit peritia artium; ibique dulcibus abundantanter theorie refectus fructibus, sapientia plenus Heripolim est regressus.

B 8 Erat l ei comes ac socius itineris Gebehardus, vir venerandus, vir dilectus Deo et hominibus, qui providentia Dei electus et ordinatus Salzburgensis archiepiscopus m, monasterium in honore beati Blasii, episcopi et martyris, quem sibi speciali praerogativa elegit et prece continua adoptavit patronum, inter montana, unde et ei admittit n vocabulum indidit, fundavit; illud etiam sufficientibus Fratribus cumulavit, quibus necessaria tam large administravit, ut terrenis ditiis caelestes adipisci largitate eleemosynarum possint: ubi insuper in pulvere mortis feliciter obdormiens, novissimum expectat tubam ad resurgentem o. Nam regularis disciplina et antiqua patrum veteranorum scita adeo ibi jugiter exerceretur et observantur, ut Fratres Dei laudibus insudantes, cunctis ubique terrarum positis exemplo sint virtutis et salutis, ut merito de iis dicatur: « Videant opera vestra bona, et glorificant Patrem vestrum, » qui est in celis p. »

p 9 Habit q præterea alium comitem, Altmanum videlicet, virum omni morum honestate donatum, omni laude dignissimum, virtutibus et signis datum, qui nutu Dei cathedra pontificali Pataviensis ecclesie sublimatus, tam gloriosam, quam religiosam vitam duxit, et mors ejus nihil minus pretiosa in prospectu Domini extitit r. Hic monasterium in monte Gotewico in Austria sub honore Dei Genitricis et perpetua Virginis Marie constitutus s, quam sibi unicum præ ceteris Sanctis elegit asylum, et patronam, clementia et misericordia plenissimam. Ibi etiam rogatu ipsius, migrans ad Dominum, tumulatur t, cuius sepulchrum frequentibus illustratus signis u.

Heripotensis episcopus creatus, x 10 Aliquis vero elapsis diebus, vel annis, præsumt x Heripolensis ex hac decadens migravit ad Dominum. Ordinante itaque eo, cuius providentia in sui dispositione non fallitur, vicinorum præsulatum episcopi, universi ipsius præsulatus prælati, principes et primates, patroni regionum, tribuni et optimates, clerici et populus utriusque sexus et etatis, a minimo usque ad maximum, uno ore, unanimi consensu, pari voto, vociferant, clamitant, Adalberonem episcopatu fore dignissimum. Quid multa? Canonice a cunctis eligitur, electus Ecclesiasticis justitiis y stabilitur, stabilitus tempore opportuno consecratur z, consecratus satis optime

sapienterque in episcopatu conversatur, curam ejus in his, quæ sunt ad Deum et homines, decentissime administravit, vitam irreprehensibilem duxit, pater orphanorum, solator et rector pauperum, judex viduarum, defensor exitus pupillorum.

44 Adeo enim dilexit justitiam, et odivit iniquitatem, tan in spiritualibus, quam in secularibus iudicis, ut putares Psalmistam de eo dixisse: « Misericordiam et judicium cantabo » tibi aa; » ut referas misericordiam ad spiritualia, judicium ad secularia. De priori enim dicitur: « Este misericordes, sicut et Pater » vester misericors est bb: » de sequenti vero: « Juste judicate, filii hominum cc. » Duo porro dignitatum insignia gerit episcopus Heripolensis; præsulatus videlicet, et ducatus, sicut in his versiculis dicitur:

Pontificem, pariterque ducem, stola signat et ensis:

Jure suo tenet ista duo locus Heripolensis dd.

Ita dextera Dei exaltatus, strenue et gloriose curam episcopalem administravit usque ad tempora schismatis, quod tunc inter imperatorem Heinricum, et filium suum ortum est ee. Sed de his postea. Nunc vero, qualiter institutio Lambacensis coepit, breviter dicendum.

42 In ff primitiva Ecclesia, cum post apparitionem benignitatis et humanitatis Salvatoris nostri Dei aurea et argentea illuxissent secula, plerique fidelium, sectatores bonorum operum, vitam istam transitoriam, et caducam considerantes, de qua dicitur: « Vanitas vanitatum, et omnia vanitas gg, mansura et eterna totis desideriis anhelantes, Christum haeredem patrimoniorum suorum constituerunt. Nam ecclesiæ impendili suis construxerunt, monasteria fundaverunt, res suas, redditus, possessiones Christo famulantibus contulerunt, pro quibus memorias et gloriae aeternæ meruerunt, insuper thesauros et divitias caelestes adepti sunt. Nunc vero, quia ultima de Superis terras Astraea reliquit, et ferrea secula nimis invaluerunt, invalescendo fere ubique prævaluerunt.

43 Regnat avaritia, regnat, dominantur sua deflent, avari, divites, egent et esuriunt rapinam, non justitiam, quorum animi sunt, velut

Hamus, avarus, edax et rete capacious orbe,

Omnia cum capiant, insatianter hiant.

Casas in honore Dei constructas destruant, et indies demoliri nituntur, possessiones, decimationes Deo famulantur, invadunt, rapiunt, communiant, hostiliter, violenter, incessanter, nec Deum, nec hominem verentes. Hinc est, quod ubi ecclesiæ dirutas videamus, ruinas infinitas cerimus; et, ubi prius gloria clauerunt cœnonia, nunc qualescumque aspicimus ecclesiolas, et plebeia conventicula pro Religiosis conventibus, in sanctitate et justitia Deo servientibus.

44 Arnoldus itaque comes, cuius in primordio narrationis fecimus mentionem, cuius gratia et ista prælibavimus, pro terrenis celestia, pro parvæ magna, pro caducis sempiternæ adipisci desiderans et anhelans, uxore viduatus, filii et haeredibus (excepto Wirzburgense episcopo Adalberone) orbatus, castro suo, in Lambacensi loco sito, destrクト, monasterium in honore beatae Dei Genitricis Mariae construxit, ut, ubi erat domus exactionis, ibi fieret domus operationis

AUCTORE
ANONYMO.

misericors ac
justus optime
gubernavit.

aa

bb
cc

dd

E

ee

Auctor præsca
Ecclesiæ tem
pora laudat,
ff

gg

F

Beati pater
fundat xeno
bium clericorum
rum in Lam
bach.

AUCTORE
ANONYMO.

tionis, et ubi pridem illicita commercia, Christi deinceps frequentarentur mysteria. Aggregavit præterea (sicut seniorum percepimus relationibus) xii clericos, non cœnobiali lege in cœnobio degentes, sed in vicinia claustrorum circumquaque in singulis tuguriis commorantes, deputatis eis, prout cuique opus esset, necessariis. Certis enim et statutis temporibus, vel horis, ad monasterium Divina acturi veniebant; quibus peractis, ad sua remeabant, suis inclusi cellulis *hh*.

hh
Turbato in
Romano im-
perio

45 In diebus illis inceptor nequitiae et omnium malorum, caput et initium omnis peccati et iurgiorum, hostis pacis et concordiae, disseminator et amator discordiae, dolens et invidens pacis et quietis gratiam imperio Romano et Christianis tunc temporis arrisisse, suscitavit rixas et dissensiones odia inter imperatorem Heinricum, qui Romanæ reipublicæ prefuit, et Heinricum filium ejus, in tantum, ut regnum paternum omnimodis affectaret, eumque omnibus conatus, tum clam, tum palam, impugnaret, et animum ejus, oblitus paternæ reverentie, indies exacerbat. Tum vero assiscit sibi arte pestifera patris secretarios, cubicularios, consiliarios, duces, tetrarchas, palatinos, universique regni principes: et alios quidem emolliit blanditiis, alios impedit minis et terroribus, illos nefandis suggestionibus, illos verbis ad deprecandum compositis et muneribus, illis praediorum et beneficiorum copiam, illis urbium et castellarum eminentiam, et, quod magis corda sitiunt mortalium, infinitam thesaurorum pecuniam promittit et offert. *Nam*

Dulci gaza sono citharizat in aure potentum;
Tam suavem nescit musica tota sonum.

46 Quid enim? Nihil opertum, quod non reveletur, neque absconditum, quod non sciat. Tum in lucem prodeunt insidiae; regnum invaditur, crematur, spoliatur: pater senior a filio calumniis attenuatur acriter, inhumane, crudeliter. Cerneret ibi impletum, quod Veritas aliquando prædixerat: «Quia surget gens in gentem, et regnum adversus regnum, et in surgent filii in parentes *ii.*» Et illud: «Omne regnum in seipsum divisum desolabitur.» Sic imperator imperatoria majestate et dignitate privatur; sic filius patrem armis et universis agminibus, non reveritus canos multi temporis, depilavit. Quid plura?

Expulit illatis patrem crudeliter armis *kk*.

kk
alii episcopis
alio fugienti-
bus,

47 Apostolicus vero, qui tunc Romani culminis Pontificatum tenuit, auditio nefando schismate et scelere, quod posset non solum Romanum imperium, sed etiam totum maculare disturbareque orbem Christianum, inito consilio, imperatori resistentes, filio iniqui consentientes et faventes, universosque complices suos, utpote operarios iniquitatis, dictata super eos sententia, excommunicavit *ll*. Tum omnis Ecclesiastica sublimitas, omnium graduum dignitas, cupientes Domino servire in sanctitate et justitia, nefas existimantes regiae, immo iniquas subdi clientelæ, aut fugam iniere, aut diversi se injuriis sponte obtulere, aut in speluncis et exiguis sylvarum uniti tuguriis more bestiarum delitare; ut aliquando beatus Blasius et S. Sylvester fecere *mm*. Habant enim præceptum Domini: «Cum persecuti vos fuerint in civitate ista, fugite in aliam *nn*.»

18 Ferventer quo itaque persecutionis saevitia,

episcopus Adelbero, cum nequiret et nolle nefarioræ contraire potestati, horrens etiam communicare excommunicatis; magis vero metuens offensam Dei et Papæ incurere, si manus parvicias daret et homicidis, collecto cum suis consilio, elegit «abjectus esse in domo Domini, » quam habitare in tabernaculo peccatorum *pp.*» Contempta denique Pontificatus dignitate, reversus est in Bavariam ad terram patrum suorum; inveniensque haereditatem paternam fere exheredatam, et spiritu consili repente informatus, seipsum cum omni patrimonio ad cœnatum beatæ Mariae transtulit, ad locum sibi dilectissimum, qui caros parentum suorum cineres, avi videlicet, patris et matris, fratrum, aliorumque consanguineorum, felici gremio soveret, et ubi (sicut hodie cernitur) requiem sibi in seculum seculi elegit.

*Adelbero se
recipit ad
Lambacenses.
pp*

ANNOTATA.

a *Huic primo capituli apud Pezium præfiguntur ista:* Incipit de institutione Lambacensis cœnobii, et Vita Adalberonis episcopi: *apud Joannem vero abbatem:* De parentibus et vita B. Adalberoni episcopi Heribolensis.

b *De Beati parentibus, fratre, sorore etc. Vide dicta in Commentario prævio § 2.*

c *Adi prædicti Commentarii § 2, num. 19.*

d *Germanus die Traun, Austria Superioris fluvius, qui ex cognomine lacu ortus, non longe infra Lentium se miscet Danubio.*

e *Rectius hic habet Joan. abb. Canibusque: nam et ita exigit carminis metrum, et sic legitur apud Horatium in Arte poetica, unde is versus acceptus est.*

f *Nunc castrum et oppidum est Austria Inferioris, vulgo Pitten appellatum. Adi Commentarium prævio num. 22.*

g *Hanc fuisse nominatam Mechtildem, dixi in Commentario prævio num. 25, ubi etiam de illustri piisque ejusdem conjugi Ekkeberto quædam annotata leges.*

h *Joan. abb. perperam: Nunenburg; est enim Neburg, de quo hic, castrum in Bavaria Superiori, Scherdingam inter et Patavium in ora fluminis Oeni.*

i *Anum, quo natus Adalbero est, determinare non possum. Vide tamen dicta in Comment. prævio num. 24 et 104.*

k *Præteral hunc Heribolensi ecclesie episcopus Henricus I, vel, qui huic successit, Meginhardus I.*

l *Hisce utraque editio, velut tituli loco, præmittit: De Gebehardo archiepiscopo Salzburgensi.*

m *S. Gebehardi, Salisburgensis archiepiscopi, gesta illustrata habes apud nos tom. VI Juniti, in Appendice ad ejusdem mensis diem 16.*

n *Admontensis in Styria cœnobii fundationem legesis in ejusdem S. Gebehardi Actis, loco mox citato.*

o *Vide, quæ de Gebehardi, Adalberonis ac mox laudandi Altmanni in juventute sua de episcopatus obtinendis, condendisque monasteriis præsagio aliunde retuli in Comment. prævio num. 26 et duobus seqq.*

p *Matth. cap. 5, v. 16.*

q *In utraque editione tituli loco hic denuo præfiguntur ista: De Altmanno episcopo Pataviense seu Pataviensi.*

r *Hujus*

A *v* Hujus quoque beati Præsulis gesta dederunt Majores nostri ad diem 8 Augusti.

s Adi B. Altmanni Acta toco mox indicato.

t Redit ad Annotata hic lit. o.

u In editione Pezii sequentibus præmittuntur hæc : De obitu Wirzburgensis episcopi, et subrogatione episcopi Adalberonis; in editione vero Joann. abb. ista : De obitu Brunonis episcopi Wirzburgensis, et subrogatione divi Adalberonis.

x Apud Joann. abb. legitur : Bruno præsul etc., qui rep̄sa tunc erat Herbipolensis episcopus, obiitque anno 1043, ut videre licet in Operc. nostro ad diem 17 Maii, ubi de eodem Sancto actu est.

y Apud Joann. abb. Ritibus.

z Hac anno 1043 contigisse, probavi in Commentario prævio, num. 52 et seq.

aa Psalm. 400 v. 1.

bb Luke cap. 6, v. 56.

cc Psalm. 37, v. 2 : Recta iudicante, filii hominum.

dd *Nimirum, quia Herbipolensis episcopus princeps est et dux Franconie.*

B *ee* Indicat hic bellum inter Henricum IV Germaniam regem, ejusque filium Henricum V, quem ille successorem sibi nominaverat : at quam turpiter hic erraverit biographus, observavi in Commentario prævio § 3.

ff In editione Joann. abb., non in Peziana, hic denuo præmittitur titulus : De institutione cenobii Lambacensis in collegium clericorum secularium.

gg Eccles. cap. 1, v. 2.

hh Rursus in editione Joann. abb. hic sequitur titulus : De schismate inter Henricum imperatorem, et filium ejus, itidem Henricum, orto. Eadem fere habet Pezius. Vide Annotata ad lit. ee. Quam ob rem ad sequentia, velut ad rem n̄l pertinentia, nihil aut parum annotabo.

ii Matt. cap. 10, v. 21.

kk Henricus IV anno 1105 tandem coactus fuit augustalia imperii insignia Henrico V filio suo tradere, annoque sequenti mortuus est. Nux ergo sunt, fabuleque, quas subdit biographus de causis exsili B. Adalberonis, jam inde ab anno 1090 mortui. Mirum haec a Mabillonio inobservata mansisse, dum hanc ipsam B. Adalberonis Vilam in Actis Sanctorum sui Ordinis exhibuit.

C Veram ejusdem beati Episcopi exsili causam exposui in Commentario prævio §§ 3 et 6, quos consule.

ll Vide mox dicta lit. præcedenti.

mm S. Blasii episcopi et sociorum martyrum Sebastianorum quadruplicata Acta data sunt in Operc. nostro ad diem 5 Februario, que, si lubet, de his consule. De S. Silvestro Papa agetur ad diem 51 Decembrio.

nn Matt. cap. 10, v. 25 : Cum autem persequentur vos in civitate ista, fugite in aliam.

oo Joann. abb. præmitit hunc titulum : De reditu episcopi Adalberonis ex Franconia in Noricam regionem, et de mutatione clericorum sæcularium in Ordinem S. Benedicti : *Pezius vero solum istum* : De transitu episcopi Adalberonis a Franconia in Noricam regionem. *Recessit revera beatus Præsul e Franconia Lambacum, quod, ut dixi, nunc Austria, tunc Bavariae divisionis erat; non tamen eo recessit sub Henrico V seculo XII, quo tempore ille dudum desiderat vi-*

vere, sed sub Henrico IV circa annum 1077, ut ostendi in Commentario prævio § 6.

pp Psal. 85, v. 41.

AUCTORE
ANONYMO.

CAPUT II.

Lambacensis monasterii, in locum clericorum substitutis Benedictinis, per B. Adalberonem fundatio et dedicatio : ejusdem Beati obitus et sepultura.

V idens autem antiquam patris institutionem Clericis Lambacensis loco a constare non posse, Officium nocturna, quam diutina, negligenter, patres suo funere suo tempore, celebrari; clericos ibi dispositos non tute a casulis suis posse egredi propter timores nocturnos; quia sépenumero arcerent eos et includerent tempestates imbrum, coruscations fulgurum; brumali vero tempore densitates nivium, saevitia nefandarum bestiarum, pericula latronum, et aliorum, quæ longum est enarrare, genera dispensorum; assertabat insuper magis congruum foræ, cenobitam a secretis cenobii, non rure, ad divina peragenda, absque periculis corporis, et timoribus humanis prodire. Super hac re consulti episcopum Pataviensem Altmannum b, præ cæteris sibi peculiarem et intimum amicum, in cuius diœcesi locus ille situs est, ad quem etiam spiritualia spectabant, et quæ de transmutatione clericorum animo conceperit, beato aperit viro. Approbat ille et commendat, dicens, hunc animum divinitus sibi inspiratum, bonum hunc cogitatum in acta posse procedere, dummodo Apostolici auctoritatem ex omni parte roboretur. Tum vero legati ad id negotium idonei et honorati eliguntur, et Romanum diriguntur; qui post itionis sua causam expositam Papa Gregorii benivolentiam, coniunctivam, auctoratemque sollemniter reportant.

F *monachos substituit sub abbate Ekkeberto, ac deinde Beemannu.*

20 Et cum dies opportunus accidisset, beatus presul Adelbero, sollemni spiritualium usus consilio, clericos semovit, monasticamque vivitam d in Lambacensi cenobio instituit; et, quicunque ex clericorum ordine ad hoc propositum transire voluerint, non prohibebantur, nolentes non cogebantur; necessaria tamen eis, quoad viventer, providebantur. Præfecit autem Fratribus inibi degentibus abbatem Ekkebertum, virum venerabilem, morum honestate Deo complacentem, qui postea occasione accepta humilissimis obtinuit precibus, ut ipse abrogaretur e, et unus e Fratribus suis, Beemannus f subrogaretur. Qui adeptus abbatiae dignitatem, sobrie, juste et pie vivens, curam ejus, quādū Domino placuit, administravit, beatoque fine ex hujus incolatu seculi ad Auctorem vitæ transiit. Cæterum, ne quis nos autem novam eliceret fabulam, non sequi veritatis regulam, Privilegii præsentis auctoritatē thema narratiunculae nostræ dignum duximus roborare g.

21 « In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Recitatur instrumentum » Sancti. Ego Adalbero, Dei gratia Wirzburgensis episcopus, notum esse volo omnibus » Christi